ვირა. 13 ნოემბერი 1927 წ. № 126 ფასი სამი შაური

ტარტაროზი

იმედგაცრუებულნი

„ცაკის საოქტომბერო მანიფესტი გამფლანგველებს არ ეხება და მათ სასჯელი არ უმსუბუქდებათ“.

მოლარე (გამგეს ციხეში):—მოსაკლავი ხარ ჩემი ხელიდან! აკი მეუბნებოდი, რომ—ნუ გეშინია, გავფლანგოთ; ოქტომბრის ათი წლის თავზე დიდი ამნისტია იქნება და შეგვრჩებაო?!
გამგე:—იმედი კი მქონდა, მაგრამ ხომ ხედავ,—არ შედიან ჩვენს მდგომარეობაში!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„საპატიო მიზეზი“

პატარა მიტრო დაღლილიყო ტირილისაგან და პაუ-..ებით სტიროდა.

მის უნცროს დას—მარუსიას ახლად დაწყებული ჰქონდა ტირილი და განუწყვეტლივ სტიროდა,—ხოლო ყველაზე უნცროსი პაწია რეზო მოთმინებიდან გამოსული, აკვანში მაგრად გაკრული, ისე ჰკიოდა, რომ მეზობლები სწყევლიდენ:— უი, რა ჩხავანა არის ის არ გასაზრდელი!

— იტირეთ, იტირეთ თქვენი მამის სიცოცხლე, თქვე არ-გასაზრდელებო!—დაიკაპასა დედამ და ბავშს აკვანში პატარა შუშიდან „ნესტლენ ფქვილი“-საგან შემზადებული რძე მიაწოდა...

ცოტა ხნის შემდეგ, მისწყდა ბავშთა ხმაური,—სამივეს ჩაეძინა.

ქვევით, სახლის შემოსავალში გაისმა ბრაგვანი და გინება.

— ის გამოსაწყვეტი იქნება, ის!—გაიფიქრა ტასომ და დააყურა. აკვანში რეზო ნელა ხვრინავდა.

არ შეცდა ტასო. მისი ქმარი მოდიოდა და მღეროდა:

ალმასკომის თავმჯდომარე,
შენ გენაცვალეთ,
ჩემი ტასო დამიბერდა,—
გამომიცვალეთ...

— შვილებს რა ვუყო, თორემ ალმასკომის თავმჯდომარისათვის აღარ დაგჭირდებოდა თხოვნა—თვითონ მე მიგატოვებდი, შე ლოთო შენა!—ჩაილაპარაკა ტასომ და ქმარს კარები გაუღო...

სახლში მოხვლა მას უხარის,
ვისაც კარგი ცოლი ჰყავსო...

მიუმღერა ქმარმა ტასოს და მოინდომა ჩახვევა, კოცნა,—მაგრამ ცოლი გაუდგა.

— არა უშვას, რა! დღეს სხვა დღეა... დღეს მუშების დღეა... დღეს პროლეტარიატი, ისეთია, რომ... ოქტომბრის ათი წლის თავი. ეს ხუმრობა ხომ არ არის...—ჩვენ მუშებმა... ვენაცვალე ლენინს... დღეს რომ დავთვერი, ეს არ არის გასაკვირი... დღეს ჩემი აღდგომა არის... მსოფლიო რევოლიუცია უნდა მოვახდინოთ და ჩვენ უნდა გამოვუცხადოთ ბრძოლა...

— კვარტებს!— გესლიანათ დასცინა ცოლმა...

— არა, ჩვენ უნდა გამოვუცხადოთ ბრძოლა...

ეს არის ჩვენი
უკანასკნელი ბრძოლა...

— გოცხვენოდეს შენ ნამდვილი მუშის შემარცხვენელი ხარ... ყველა მუშები რომ შენსავით ლოთი ყოფილიყო, დღეს არც ოქტომბერი იქნებოდა... აკი სთქვი და პირობა მომეცი, რომ ამიერიდან აღარ დავთვრებიო!—ნეტავი ვინ გაძალებდა ვიცოდე?!

— ვინ მაძალებდა და—სინდისი, იდეა. რევოლიუციის სიყვარული და გატაცება... მოდი, დამიჯექი აქ და სათითაოდ ჩამოგითვლი სადღეგრძელოებს... თუ უარის თქმა შეიძლება ასეთ სადღეგრძელოებზე, მე მაშინ დამნაშავე ვიქნები,—თუ არა და, რას მერჩი?!

პირველი სადღეგრძელო იყო ის, რომ... ამხანაგებო, დღევანდელი დღე, ე. ი. ოქტომბრის ათი წლის თავი, ეს ისეთი დღესასწაულია, რომ უკეთესი დღესასწაული ჩვენ არა გვაქვს. ამიტომ, ამხანაგებო, გაუმარჯოს ოქტომბრეს, რომელმაც ჩვენ—მუშათა კლასს მოგვცა ყოველივე კარგი საქმე და მდგომარეობა... ოქტომებრი, ეს არის რაც არის და,—ჩემო ცოლო, ჩემო ტასო, ნუ თუ მე ამაზე, ამ სიდღეგრძელოზე უარი უნდა მეთქვა! არა, არასოდეს; მე ბარიკადებზე გავსულვარ; მე ფოთი ამიღია ხელში, მე სიცოცხლე არ დამიშურავს რევოლიუციისათვის და ოქტომბრის რევოლიუციის სადღეგრძელოზე ვიტყოდი უარს,—ისიც მაშინ, როცა ყველა სიამოვნებით სვამდა ამ სადღეგრძელოს? დიახ! ჩაის სტაქნით დავლიეთ ოქტომბრის სადღეგძელო... აბა, კონტრ-რევოლიუციონერობას ხომ არ დავაწამებიებდი ჩვენ ადგილკომის მდივანს! ეს, ჩემო ტასო საჭირო იყო!..

მეორე სადღეგრძელო ეს ის იყო, რომ... შენ არ იცი, ტასო,—თუ რევოლიუციას კარგი ხელმძღვანელი არ ჰყავს, ის რევოლიუცია დამარცხდება. სწორედ ამიტომ იყო, რომ თებერვლის რევოლიუცია დამარცხდა—მას არ ჰყავდა კარგი ხელმძღვანელები; მით უკეთესი მუშებისათვის... ჰო-და ამხ. ლენინი,—იმას ვენაცვალე მე,—იყო ის კაცი, რომელმა კაცმაც მოახდინა ოქტომბრის რევოლიუცია... თუ არა ლენინი, ჩვენ დღეს უარესს დღეში ვიქნებოდით, ვიდრე ომამდი... ჰო-და, ერთი ის მითხარი, ასეთი კაცის სადღეგრძელო კაცმა ერთი ჩაის სტაქნით არ უნდა დალიოს?! ჩაის სტაქნით კი არა, ორმოც ვედრიან ბოჭკით უნდა დალიო თუ კი ღვინო იქნება საკმაოთ.. დიახ, მე დავლიე ლენინის სადღეგრძელო... უარის თქმა ხომ არ შეიძლებოდა, ამაში შენც კი დამეთანხმები... კონტრ-რევოლიუციონერობას ხომ ვერ დავაწამებიებდი ამხანიგებს...

მესამე სადღეგრძელო, რაღა ბევრი გავაგრძელო... ერთი იგი მითხარი... შენც კარგად იცი, რომ უმსხვერპლოთ არაფერი არ იქნება... და აი, სწორედ, მესამე სადღეგრძელოთ ჩვენ ვადღეგრძელოთ და ვუსურვეთ კარგად ყოფნა ყველა იმ ამხანაგებს, რომლებმაც თავი შესწირეს რევოლიუციას, ანუ ჩვენს ბედნიერებას... დღეს ისინი სამარადისოთ განისვენებენ... საუკუნოთ იყოს ხსენება მათი... და დაიწყო სიმღერა:

თქვენ მსხვერპლი გახდით დიადი ბრძოლის,
ხალხის სიყვარულს შესწირეთ თავი...

რას ერჩით იმ ხალხს; სიცოცხლე შეგვწირეს და ჩვენ, „ხეუჟელი“, ერთი ჩაის სტაქნით არ უნდა ვადღეგრძელოთ ისინი? სხვაზე ნაკლები რად უნდა იყოს შენი ქმარი!?!

მეოთხე სადღეგრძელო... ოი-ოი, რა იყო, რომ იცოდე!.. დღეს, როცა ჩემბერლენი და ძმანი მისნი... როცა რეაქცია კბილებს ილესავს და მშიერ მგლებივით გვიცქერს... როცა უნდა საბჭოთა კავშირი, ეს მუშებისა და გლეხების რესპუბლიკა გაანადგურონ,—როგორ გგონია, შენ ჩემო ტასო,—თუ იგინი იარსებებენ,—ჩვენ გაგვახარებენ და მოსვენებას მოგვცემენ? არა; ამაში ვერავინ მოგვატყუილებს... მაშასადამე: მეოთხე სადღეგრძელო... ანუ თუ ყველგან არ მოხდა ოქტომბრის რევოლიუცია... ჯერ შენ აიღე ჩინეთი... ეს ჩან-კაი-ში და ჩან-ძო-ლინი უნდა მოხდეს მსოფლიო რევოლიუცია და მხოლოდ მაშინ ვიქნებით ჩვენ გამარჯვებული, თორემ.... მაშასადამე: მეოთხე სადღეგრძელო, ეს თითქის ყველაზე უფრო საჭირო და სავალდებულო სადღეგრძელო ჩვენ დავლიეთ ექსტრა, რადგან სოფლიო რევოლიუცია ჩვენ გვინდა მოხდეს ექსტრად... ჰო-და, ჩემო ტასო, ამაზე უარის თქმა შეიძლებოდა?-არა, თვითონ შენ სთქვი, თუ შეიძლებოდა? რომ არ დამელია,—მენშევიკობას შემომწამებდენ ამხანგები დი ადგილკომში... ხომ იცი, სიფრთხილეა საჭირო, თორემ...

— კარგი, კარგი. დაეგდე და დაიძინე.

— არა; უნდა აგიხსნა, თორემ შენ გატყობ, რომ გაჯავრებული ხარ ჩემზე...

მეხუთე სადღეგრძელო... საქმე იმაშია, რომ ჩვენ—საბჭოთა მუშები რას გავხდებით სხვა ქვეყნებშიაც ოქტომბრის მოსახდენათ, თუ იქაური ჩვენი ძმები ჩვენსავით არ იბრძოლებენ!—და დაიწყო სიმღერა:

ადგდეგ მშიერნო წამებულნო,
მონებო მთელი ქვეყნისა!

მაშასადამე: მეხუთე სადღეგრძელო ის იყო იმათი სადღეგრძელო, რომლებიც უნდა გამოვიდენ ჩვენსავით და ქვეყნის ყველა ნაწილში უნდა დაამყარონ საბჭოთა ხელისუფლება... დიახ, ეს აუცილეებლია... მაშასადამე: უადგილო არ არის ეს სადღეგრძელო... მსოფლიო რევოლიუცია... მსოფლიო პროლეტარიატი... ქვეყნის ყველა ნაწილში... ქვეყანა ტირალებს... აი ეს ქვეყანა რომ ტრიალებს... ბედის ჩარხიც ტრიალებს... მიწა ტრიალებს... ყველაფერი ტრიალებს... აკვანი ტრიალებს და ბავში არ გადმოვარდეს... ტრია... ლებს... რევო... ლიუ... ცია!...

ჩაეძინა...

ტასომ ერთი მაგრად ამოიოხრა ნაღვლიახად და დაძინებულ ქმარს ტანზე გახდა დაუწყო. **იხელი.**

ჩემბერლენი

ოქტომბრის დღესასწაულის დღეს

უკმაყოფილო

ამბერკის გამგის ადგილი ჰქონდა თვალში ამოღებული, როგორც ქორი წიწილს, ისე უცქეროდა და უტრიალებდა მას.

— იქ არის ჩემი ალაგი, აი იმ კაბინეტში, იმ სავარძელში! — ეუბნებოდა იგი თავის თავს და საერთო კანცელიარიიდან უცქერდა სანახევროდ ღია კარებში გამგეს, რომელიც ვილაც ლამაზ ქალს ემუსაიფებოდა.

საქმის-მწარმოებლის თანამდებობას რომ გამგის თანამდებობა სჯობია, ეს კარგად იცოდა ამბერკიმ.

რაც მართალია, მართალია: გამგეზე ნაკლები თავი არ ჰქონდა ამბრეკის. მაშასადამე: საჭიროა ზოგიერთი დაბრკოლებების გადალახვა, თორემ საქმე იქ წამოიჭიმება.

— შენთვის დაეტიე; ღმერთს მადლობა შესწირე, რომ საქმის - მწარმოებლობა მოგცეს.. ამერიკაში ისეთი მანქანა გამოიგონეს, რომ სიცრუე-სიმართლეს აღნიშნავს, ირკვევს ადამიანის გულისწადილს. ჰოდა ისეთი მანქანა რომ აქ ჩამოიტანონ და იმითი გაგშინჯონ, მაშინ ხომ ისეთ პანღურს ამოგკრავენ, რომ აქედან სტამბოლში ამოჰყო თავი! — ეჩურჩულებოდა გული ამბერკის.

— ცდა ბედის მენახევრეა! — მოუგო ამბერკიმ და სარეგისტრაციო წიგნში აღნიშნა შემოსული ქაღალდი.

—:—

განცხადებაში, რომელიც უჯრედში შეიტანა პარტიაში მისაღებათ, ამბერკი თავისი სპეცობის დოკუმენტებთან ერთად, სწერდა:

დავრწმუნდი რა, რომ საბჭოთა ხელისუფლება არის ერთად-ერთი ხელისუფლება, რომელიც ემსახურება მშრომელთა კლასს და იცავს მის ინტერესებს; აგრეთვე დავრწმუნდი რა იმაში, რომ მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დროს შეიძლება პატარა ერების (და მაშასადამე ჩვენი ერისაც) ბედნიერება, — ამიერიდან მე ვგმობ ჩემს წარსულს და მინდა ვემსახურო არსებულ ხელისუფლებას. მხოლოდ ეს შემეძლება პარტიის რიგებში ყოფნით. ამიტომ გთხოვთ მიმიღოთ პარტიაში.

—:—

მართალია: პარტიაში იგი საეჭვო კანდიდატათ ჩაიშნეს, მაგრამ ნახევარი წლის, ე. ი. ექვსი თვის შემდეგ მოახერხა მიზნის მიღწევა — გამგეთ დანიშნეს.

— კომუნისტი გახდი! არ გრცხვენია? — უსაყვედურებდენ თავისი ამხანაგები ამბერკის.

— რა ვქნა, კაცო, საშველი არ მომცეს — შენისთანა ხალხი გვქირდა ასეთ აღმშენებლობის დროსო... ერთი სიტყვით, ძალით შემატანიეს განცხადება პარტიაში მისაღებათ... თუ არ შეასრულე მათი, ხომ იცი როგორი არიან?! მეც ავდექი და მივეცი განცხადება... მადლობა ღმერთს, — კანდიდატათ ჩამრიცხეს და არა პარტიის წევრად.

—:—

როგორც ყვიოდა გამგე, ამბერკიმაც პირველ ყოვლისა კაბინეტი გადააკეთებინა - მოაწყობინა თავის გემოზე და ყაიდაზე. შემდეგ კანცელარიაში გაატარა „რეფორმები“ — მაგიდები შესცვალა - შემოსცვალა და გადადგა - გადმოდგა.

აი ასე სჯობია: ქაღალდი აქ მოვა, იქ მიიღებენ, იქ ჩასწერენ, შემდეგ იქ გადასცემენ, მერე იქ განიხილავენ, ბოლოს მე გადმომცემენ რეზოლუციის დასაწერად და ისევ აქ მოვა. აი ეს არის რაციონალიზაცია.

—:—

გავიდა კიდევ ნახევარი წელიწადი, ე. ი. ექვსი თვე და დღეს, როცა ოქტომბრის რევოლიუციის ათი წლის თავის დღესასწაულზე მთელი მოსახლეობა ქუჩაში გამოსულა ამბერკიც უცქერის ამ სანახაობას, მაგრამ სხვებისავით ვერ არის მხიარული, ან და როგორ უნდა იყოს, როცა კაცი ორი დღეა რაც მოხსნეს თანამდებობიდან და პასუხისგებაშიაც მისცეს.

მუშგლეხინის ბრალდება არც ისე უმნიშვნელოა:

...ძე მაბერკი ბიუროკრატიზმისა, პროტექციისა, თანამდებობის ბოროტად გამოყენებისა და საქმის არ ცოდნისა და დაუდევრობისათვის, მოხსნილ იქნას თანამდებობიდან, — ხოლო სახელმწიფო ქონების გაუზოგა-

წვად და მიზანშეუწონლად დახარჯვისათვის მიეცეს პასუხისგებაში.

ამიტომ არის ამბერკი მოწყენილი. ისეა, რომ იტყვიან: „დანა პირს არ უღებს-ო. ბატივით დაბნეულად დადის... კოსტიუმიც ძველი ჩაუცვამს!

—:—

— ჰაა, გამარჯვება ამერკის—მიესალმა ნაცნობი. — რაშია საქმე, რომ დღეს ეს ძველი კოსტიუმი რომ ჩაგიცვამს და აქტიურ მონაწილეობას არ ღებულობს დღესასწაულში?

— ისე მელაპარაკები, თითქოს არაფერი იცოდე!

— რა იყო? რა მოხდა! — იკითხა გაკვირვებით ნაცნობმა.

— ქვეყანამ გაიგო, გაზეთშიაც ჩამწერეს... მომხსნეს სამსახურიდან და პასუხისგებაშიაც მიმცეს.

— რატომ? რისთვის? შენ ხომ...

— რატომ და არ იცი მაგათი ამბავი? არ მენდვენ, როგორც არა-საიმედოს. შენ ისეთი პატრიოტი ხარ, რომ შენი გამოცვლა არ იქნებაო. საქართველოს შენ მთელ მსოფლიოს ანაცვალებ, ქართველი ერთი შენი სალოცავი ხატიაო... აი ამიტომ მომხსნეს, როგორც პოლიტიკურად არა-საიმედო პიროვნება, თორემ სხვამხრივ დიდ პატივსა მცემდენ:

— ყოველმხრივ უნაკლო, საქმის უაღრესად კარგი მცოდნე, პატიოსანი, თავაზიანი და დაუზარებელი, ენერგიული მუშაკი! — ასე გამომიცხადეს, როცა დამითხოვეს.

— ხომ გეუბნებოდი, რომ მაგათთან არ იმუშავებ — მეთქი?!

— რა ვიცოდი, კაცო, თუ ასე ამომკრავდენ პანღურს! თვითონ მიმიწვიეს, შემეხვეწენ — ძალიან გვჭირიხარო, უშენოთ საქმეს ვერ გავუძღვებითო; რა შენი საქმეა საქმისმწარმოებლობაო..

— ჰოდა არ დამაყენეს, კაცო, თორემ მე მერჩივნა საქმის მწარმოებლობა; ვიქნებოდი ჩემთვის და ჩემს ეროვნულ მრწამსაც არ შევლახავდი... მართალს მეუბნებოდი — პატიოსან კაცს მაგათთან არ ემსახურებაო... მაგრამ რა მიკვირს იცი! ჩემისთანა ხალხს რომ არ იკარებენ, როგორ აკეთებენ ამოდენა საქმეს და ან როგორ არსებობენ?!

ამ დროს მოვიდა ქალი, რომელიც ეხლაც იქ მსახურობს, სადაც ამბერკი გამგეთ იყო.

ეტყობოდა ქალი დემონსტრაციიდან გამოპარულიყო; ახალ ფეხსაცმელებს მოეჭირა და კოჭლობდა.

ამბერკი, როგორც კი სალამი მისცა, მაშინვე დაემშვიდობა და წავიდა, თავს უშველა, რომ მისი ტყუილი მის თანდასწრებით არ გამოაშკარავებულიყო.

— რატომ დაითხოვეს და პასუხისგებაში მისცეს თქვენი ყოფილი გამგე ამბერკი? — შეეკითხა ამბერკის ნაცნობი ახლადმოსულ ნაცნობ ქალს.

— დაითხოვეს მა რას უზამდენ, როცა ძველი თანამშრომლები დაითხოვა და მათ ალაგას თავისიანები მიიღო! ცოფიან ძაღლივით კბენდა ყველას; ეთ თვეში ორი ავტო გასცვითა წალმა - უკუღმა ხეტიალით; საქმის არაფერი არ გაეგებოდა და წარმოებამ მის წყალობით რამდენიმე ათასი მანეთი იზარალა... დათხოვნა რა არის, —პასუხისგებაშია მიცემული და გვარიანი სასჯელიც მოელის.

— კი მაგრამ ამნისტია უშველის!

— მასაც მაგისი იმედი აქვს, მაგრამ არ მგონია უშველოს...

ენუქი.

სამართლიანი საყვედური

პუშკინი (გ. ცეცხლაძეს);—კარგი, ყმაწვილო, დეე ჰგავდე ჩემს ლენსკის, როგორც შენ ამას ამბობ,—მაგრამ, სამაგიეროთ, თუ კაცი ხარ, თავი გაანებე ჩემს ნაწარმოების თარგმნას...

შემცირების მსხვერპლი

(კომედია ერთ მოქმედებათ

მოქმედნი პირნი:

ივან გრიგოლიჩ—მასწავლებელი.
ეკატერინა პავლოვნა—ცოლი მისი
გრიშა მშვიდობაძე—მასწავლებელი.
აბრეშა რიჟინაშვილი—ვაჭარი.
კოსტა სირბილაძე—ფოსტალიონი
სტეფანე ფლიდაძე—მიკიტანი.
ბეკო ტყავაძე—მეხორცე.
ერისტო ფულაძე—მეზობელი.
არშაკ არუთინოვი—მეხილე.

პირველი მოქმედება

უბრალოთ მორთული ოთახი, რომელსაც აქვს სამი კარი და ორი ფანჯარა. სდგს ერთი ტახტი, რგვალი მაგიდა, რომელზედაც წიდნები და საწერ-კალამი აწყვია. კედელზე ჰკიდია გეოგრაფიული რუქები. მაგიდასთან ზის მასწავლებელი სათვალეებით.

გამოსვლა პირველი

ივან გრიგოლიჩ. კიდევ შემცირება... ვერ გამიგია რაშია საქმე?! არა, ამ ნატურალურმა და ბიოლოგიურმა მეთოდებმა მომინელეს კაცი! მიდგომა გაკლიათ, ჩორთ ეგო **პობრალ!** მიდგომა! ბავშის გალახვა—**ნეზაკონნო**; კუთხეში გაჩერება—**ნეზაკონნო; ოსტავიტ ბეზ ობედა—ნეზაკონნო,** წაუქინძისთაო გოგრაში—**ნეზაკონნო;** დაითხოვო; სკოლიდან—ნეზაკონნო, აიყვანო და მომაზადო—ნეზაკონნო!... ა ჩტო ვაკონონნო, ნე პონიმაიუ მე და ჩემმა ღმერთმა. დალოცვილი იყო ძველი დრო; შეხვ.ადოდი სკოლაში:

— სანიკიძე შალვა, ოტვეჩაი!..

— ნე ზნაიუ...

რას დვა პო ბაშკე, ი კ ჩორტუ. არც სისხლი გვიშრებოდა და არცბრინჯები. დღეს რას ვხედავ! ნე პონიმაიუ მე და ჩემმა ღმერთმა, ნე პონიმაიუ! (პაუზა)... ჩორტ ეგო ზნაეტ—რა სიზრმებში ვიყავი წუხელ? ნეტავი კარგათ გამომეტანა. (დაფიქრდება)... ააა..: მახსოვს, მახსოვს::: ვითომ განათლების გნყოფილებში ჩემზე ჰქონდათ მსჯელობა ერთი ინსტრუქტორი დაჟინებით მოითხოვდა ჩემს მოხსნას, „სტარი რეჟიმის მომხრეაო“. ...ჰო, მერე ვითომ პაგონები და პეტლიცები მქონდა... მერე, ვითომ, სადღაცცხენით დავქროდი, ნე პონიმაიუ მე და ჩემმა ღმერთმა, რას ნიშნავს ეს სიზმარი! (შემოდის ცოლი).

გამოსვლა მეორე

ეკატერინა პავლოვნა. (ირონიით ქმარს): დამსახურებულ პედაგოგს ვახლავარ. როგორაა ივან გრიგოლიჩ შენი დაპირება აა? ბატონიშვილო! კოვერკოტის კოსტიუმზე მაქვს საუბარი.

ივან გრიგოლიჩ. ნეტავი შენ ჭკუა მოგცა და ისიც მე მომცა. რა ძეკოვერკოტება--ფუთი სიმინდი ექვსი მანეთია და „სოკრაშჩენიე“ გახელებული მგელივით მიყურებს საკბილოს. ნე პონიმაიუ მე და ჩემმა ღმერთმა, რა ადამიანებია ეს ქალები!

ეკატერინა პავლოვნა:—„სოკრაშჩენიე“ მე ფეხებზედაც არა მკიდია. კოვრკოტი მიყიდე თვარააა! მამა-ჩემსა აქვს ცხონება, მე შენ გაჩვენო სეირი.—მაგ აჩკებს გამოშტერებულ თვალებში მიგაფშვი, შე ყურუმსალო, შენა; წადი და უყარე მერე კაკალი. არა, ჩემი შენახვა თუ არ შეგეძლო, რაზე მთხოულობდი?!? (თავისთვის) მიქელაძის ქალი, საპატივცემო თავადიშვილი ამ ცხვირ-მინგრეულ უჩიტელს მიმცეს და კიდევ შეხედე რა ამბავშია?

ივან გრიგოლიჩ. (თავისთვის):—ოდნო ბეზობრაზიე, ნე პონიმაიუ მე და ჩემმა ღმერთმა; ვალებში კისრამდი ვარ ჩაფლული, „სოკრაშჩენიე“ მიღიტინებს, შიმშილი მომელის და ეს კიდევ კოვერკოტებზე ლაპარაკობს. ნე პონიმაიუ მე და ჩემა ღმერთმა, ნე პონიმაიუ.

ეკატერინა პავლოვნა:—შენ უჩიტელი კი არა, მუჩიტელი ხარ, მუჩიტელი, გაიგე? აბა, არ გავდეს შენი ცოლი ჩვენს მეხობელ თამარას,—ისეა ჩასუქებულ-ჩაფუნთრუშებული, როგორც მომსებული ვარია. ზურგზე რომ წყალი დაასხა წვეთი არ დაიქცევა ისე განანავებული. მისი ქმარი უჩიტელიცაა და დირექტორიც. კონტრაბანდისტი უწოდე, შენ მინგრეულ ქოხს ჰგავს, შენმა სიცოცხლემ, მისი „დვარეცი“... კვირას კლუბში ვარ დაპატიჟებული, ლაკის ტუფლები დამიხსენი, თვარა ღმერთებს გაგაცლი მუცლიდან, გაიგე? შემოგივარდები გაკვეთილზე და გაგჩეჩავ; უჩიტლობას კი არა, თავს დაგავიწყებ; ხომ გახსოვს შარშანდელი? ასე დაგნაყავ, აი! (მუქს მუჭზე ურტყამს).

ივან გრიგოლიჩ. (დადის გაბრაზებული). თავი დამანებე, დედაკაცო; ნე პონიმაიუ მე და ჩემმა ღმერთმა! გელაპარაკები თავი დამანებე თვარა,, დავტრიალდები ერთი ბეკოს ჯორივით და სულ მივლეწ-მოვლეწავ აქაურობას.

ეკატირინა პავლოვნა:— მილეწ-მოლეწავ, თვარა შენმა სიცოცხლემ მანთაშევის „აბსტანოვკა“ გაქვს ვენიდან გამოწერილი! რა კაცი ხარ, რა კაცი გამაგებინე? სამი სტუმარი რომ გეწვიოს, ჰიჭა-საინს ვერ უშოვი, ღამეს ვერ გაათევინებ. შენ ივან გრიგოლიჩი კი არა, ჩერჩეტ გრიგოლიჩი ხარ, ჩერჩეტ გრიგოლიჩი.

ივან გრიგოლიჩ.—ოპიატ გოვორიტ! თავი დამანებე, ქალო; ნუ მხეთქავ გულზე შე მუცელზე გასახეთქო; შენ გოუგჯი და გოუსკდი შენს პატრონს. ენ პონიმაიუ მე და ჩემმა ღმერთმა, ნე პონიმაიუ!

ეკატერინა პავლოვნა:—შეხედეთ ერთი, სიკვდილის წინამორბედს არ გავს ეს გლახის ჭირი ესა! (თავისთვის) მიქელაძის ქალი, საპატივცემულო თავადიშვილი ამ ცხვირ-მინგრეულ უჩიტელს მიმცეს და შეხედე კიდე რა ამბავშია?!? რავა ჩამობანძგვლია წვერი და ულვაში აჯა-

— გამარჯობა შენი, წინეთ ძალიან მსუქანი მახსოვდი! ეხლა რა მოგივიდა?
— თანამდებობა გამომეცვალა,—დამაქვეითეს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მეთის ტყესავით აა? წყლტუპოს ალმასკომის შენობის პოდიეზდს არ მიუგავს ამ კვდარ ძაღლს ის ცხვირი! წამეიწიე ერთი წამეიწიე; მამაჩემსა აქვს ცხონება გდლუზო მაგ გოგრაში რაც კი ხელში მომყვება. (აუტეხენ ერთი-მეორეს წიგნების სროლას).

გამოსვლა მესამე

იგინივე და გრიშა

გრიშა:—აქა მშვიდობა. (ართმევს ხელს ჯერ ცოლს, მერე ქმარს.) მგონი აქ ჩხუბს ჰქონია ადგილი, არა?

ეკატერინა პავლოვნა:—როგორ გეკადრებათ, პატივცემული გრიშა! ჩემმა ქმარმა პიესა დასწერა და მისი რეპეტიცია გვქონდა, თუ როგორი გამოვიდოდა სცენაზე.

გრიშა. ააა! რეპეტიცია? ეხლა ყველაფერი გასაგებია; მაგეთი რეპეტიციები ჩემთანაც ხშირია, მაგრამ რას იზამ დაიკონა, უფულობაა დამნშავე, უფულობა. ჩვენი ჯამაგირის პატრონს, ეგრეთი რეპეტიციები ხშირი აქვთ.

ივან გრიგოლიჩ! გაიგე რამე?

ივან გრიგოლიჩი:—რის შესახებ მეკითხებით?

გრიშა:—ჩვენ რომ გვაინტერესებს—სოკრაშჩენიეზე.

ივან გრიგოლიჩ:—არც გამიგია და არც მინდა გავიგო; მე მაგის შიშმა დამადნო, როგორც სანთელი. (შემოდის ფოსტალიონი).

გამოსვლა მეოთხე

იგინივე და კოსტა

კოსტა:—ივან გრიგოლიჩი აქ ცხოვრობს?

ივან გრიგოლიჩი:—მე გახლავარ, რა გნებავთ?

კოსტა:—წერილია თქვენზე, მომიწერე—საწრაფოთ ისწორებს სათვალეებს, ხევს წერილს და კითხულობს:

ქუთაისის მესამე შრომის სკოლის მასწავლებელს ივანე გრიგოლისძე გობეჩიას.

აწით გაცნობებთ, რომ დღეის რიცხვიდან თქვენ მოხსნილი ხართ სამსახურიდან, როგორც ნამსახური, პენსიის შესახებ შუამდგომლობა აღძრულია სადაც ჯერ არს.

არ ჩემი სიზმრის ახსნა! რაღა ვქნა აწი! რა წყალში ჩავარდე? რით ვარჩინო ცოლი! რა ეშველება ამდენ მევალეებს? (შემოდის აბეშა).

გამოსვლა მეხუთე

იგინივე და აბეშა

აბეშა:—საღამო მშვიდობისა, ბატონო ივან გრიგოლიჩ. ღმერთმა მშვიდობა ნუ მოგიშალოს ვადაი. თუ შენი ღმერთი გწამდეს, ი ჩემი გროშები მომითვალე ვადაი; ადესაში მივდივარ რჯულის მადლმა და ეგება ფარები ფარებს წავაწიო.

ივან გრიგოლიჩ:—აკი ჯამაგირამდე მენდე აბეშა! რაშია საქმე?

აბეშა:—რა ვიცი ვადაი, ფოსტალიონმა გვითხრა ივან გრიგოლიჩმა პროშენიე შეიტანა ნაროზრაზში უჩიტლობა აღარ მინდაო და,—მეც ანგარიშის გასაწმენდათ ამოვედი ვადაი. თუ შენი ღმერთი გრ;ამდეს, ნუღარ მაყოვნებ, პარახოდი გამასწრებს ვადაი და ამოვარდები კაკალი კაცი. სიყმეს გეფიცები არ შეგაწუხებდი, მარა საადესოთ ვარ ვადაი რჯულის მადლმა გამზადებული.

ივან გრიგოლიჩ:—ძალიან კეთილი და პატიოსანი... (შემოდის სტეფანე).

გამოსვლა მეექვსე

იგინივე და სტეფანე

სტეფანე:—(ქუდს მოიხდის და იღლიაში ამოიდებს) საღამო მშვიდობისა ივან გრიგოლიჩ. როგორ ბრძანდებით ბატონო ჩემო, თქვენი პატიოსანი ცოლით?

ივან გრიგოლიჩ. მადლობთ ჩემო სტეფანე, ერთნაირათ.

სტეფანე:—ივან გრიგოლიჩ, კი არ შეგაწუხებდით, მარა იმისანა გაჭირვებაში ვარ, ბატონო ივან გრიგოლიჩ, იმისანაში, რომ შეგეცოდები, რომ გაიგო მე ნუ მოგიკვდები იმ ჩემი გროშების გარდა, ეგება ერთი ოცი მანეთით გამიწყოთ ხელი და მერე მე ვიცი თუ გინდა შენი გულისთვის თავდაღმა დავეკიდები ერთ თვეს. (თავისთვის) ერთი ჩემს ფულს გამოვსცინცლავდე და მერე კისერი უტეხია მაგასაც და მისცოლსაც.

ივან გრიგოლიჩ:—ძალიან კეთილი და პატიოსანი, რამდენია ჩემზე?

სტეფანე. ამ საათში ბატონო. (იღებს საანგარიშო ჩოთქს წინსაფრიდან—უბიდან კი ანგარიშს): სამი მან. და 20 კაპ... იმ ღამეს, ბატონო,—2 მ. და 30 კ.::: იმ დილას ჩემო პატიოსანო 5 მან. ქე რომ ივლიანემ გოგია გალახა... 90 კაპეიკი ფუნჯის. (6 ბოთლი ნა ვინოს—3 მან... ის ბუჩუყი, ეს ბუჩუყი და სულ 16 მან. და 40 კაპ. შენ ხარ ჩემო ბატონო... (ჩუმი ხმით) კი არ შეგაწუხებდი, მარა სიძე მყავდა უჩიტლათ, სოკრაშჩენიეში მოხვდა და გზის ფულათ მინდა გაუგზავნო

ივანე რიგოლიჩ. ნე პონიმაიუ მე და ჩემმა ღმერთმა, ნე პონიმაიუ.

აბეშა. მოვიცადო ვადაი?

სტეფანე. (ეფარება აბეშას):—დეიკარგე შე დურაქო.

აბეშა:—მოვიცადო ვადაი? შემოდის ბეკო).

გამოსვლა მეშვიდე

იგინივე და ბეკო.

ბეკო:— ივან გრიგოლიჩს სალამი... როგორ ბრძანდებით ბატონო?

ივან გრიგოლიჩ:—ცოტა უფრო მოხედილათ.

ივან გრიგოლიჩ:—დიახ! ახლაც უქეიფოთ ვარ, ვერ ატყობ, რამდენი მნახველები მყავს?

აბეშა:—მოვიცადო, ვადაი?

ბეკო:—ბატონო ივან გრიგოლიჩ. ასხიდან ჯოგი ჩამორეკეს და ცოტა ფული მჭირდება, თვარა რავა შეგაწუხებდი. მართალია, მრტო სამი თვის ნახარჯია, მარა ხომ იცი ძალიან მესაჭიროება გროშები.

აბეშა:—მოვიცადო ვადაი? (სტეფანე ეჩხუბება აბეშას რიგისათვის, წიხლებსაც ესვრის).

ივან გრიგოლიჩი:—ძალიან კეთილი და პატიოსანი. (თავისთვის(ნე პონიმაიუ მითა ჩემმა ღმერთმა. (შ[illegible] ერისტო).

გამოსვლა მერვე

იგინივე და ერისტო

ერისტო:—ივან გრიგოლიჩს სალამი.

აბეშა—მოვი[illegible] ვადაი?

ივან გრ. მადლობთ, ჩემო ბატონო. (ოჩერედში დიდი ამბავია, აბეშას აბურთავებენ, მიკიტანს სურს პირველი რიგი დაიკავოს, აბეშას საანგარიშო ჩოთქს ურტყამს თავში და ყველანი წიხლებს ესვრიან).

ერისტო:—ჩემი 50 მან. ფული ჩამოდი თვარა, ღმერთებს გაგაცლი მუცლიდან.

აბეშა—მოვიცადო ვადაი?

ივან გრიგოლიჩ. ნე პონიმაიუ მე და ჩემმა ღმერთმა, ნე პონიმაიუ. (შემოდის არშაკი).

გამოსვლა მეცხრე

იგინივე და არშაკი.

არშაკი:—ივან გრიგოლიჩ დობრის ვეჩერ. [illegible] სტუმრიბი გყოლიათ? ალბათ მე აჟიდიასი მიშვრებოდით არა? (ხმა მაღლა) ჩემი არბუზის ფასები ჩამოდი, გესმის (წაიწევს) სკაჟი დაიოშ ილი ნეტ, თორემ ეს არის აგაფარე ფათრეთში.

აბეშა: მოვიცადო ვადაი?

— ეცემიან ივან გრიგოლიჩს. ისმის ხმები: „ფული ჩამოდი, თვარა გაგაქვრეთ ეს ეს არის“.

აბეშა. (დარბის და იძახის):—ვაი ამ ჭამას, ვაი ამ ჭამას?!

შიხლინისკი ბომბ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ახალი ამბები

— ოქტომბრის ათი წლის თავმა საუცხოვოთ ჩაიარა. მთელი ქალაქი ერთიან ჩირაღდანს წარმოადგენდა: ხალხის ენტუზიაზმი ვერც „რეჟიმ ეკონომიამ“ გაანელა. ყველგან გამოფენილი იყო დაუვიწყარ ლენინის სურათები. ზოგიერთ ჩვენ ოპოზიციონერებმა, რომლებიც „ვერ მოასწრეს“ თავის დროზე ოქტომბრის რევოლიუციის ბელადის სურათის შეძენა, თავიანთ ფანჯრებიდან გადმოკიდეს ტროცკის და ვირაპის სურათები (ტყუილათ კი არ თქვეს გამვლელ-გამომვლელებმა: „ბედაურების დაიხოცნენ, ვირაპს დარჩა მოედანიო“.

— რადგანაც პრესაში სახკინმრეწვის მიერ წელს დადგმული სურათების დრო და რიცხვი ყოველ დღე იცვლება, სახალხო განათლების კომისარიატს განზრახვა აქვს სახკინმრეწვის გამგეობის წევრები მიიღოს პირველ საფეხურის შრომის სკოლა'ში უბრალო არითმეტიკის შესასწავლათ.

— **სახკინმრეწვმა** დაპირებულ სურათების „ორთქლმავალი“ და “1 საათი და 45 წ.“ მაგიერ, ამ უქმე დღეებში გვაჩვენა „გრანდიოზული“ პატეტიკური ბოევიკი **„გრუზია ნა პოდემე“. სურათი** ლამაზი და შინაარსიანია.

ის გვაჩვენებს ნამდვილ „პადიომებს“ —ციციანოვისას, მამადავითისას, სირაჯხანისას და სხვებს. მაყურებლებმა მოითხოვეს ახლო მომავალში ახალი სურათის განჭვრეტა — **„გოსკინპრომ ნა პადიომე“.**

— ჩვენმა მილიციამ ამ უქმე დღეებში მშვენივრათ დაიცვა წესიერება. ამხ. ხმალაძე სრულიად კმაყოფილი **იქნებოდა, რომ** ვერის და სოლოლაკის უბნებში არ დაკარგულიყო ოცდა-ოთხი „პლევატელნიცა“.

— ყველა ცენტრის ჯვარედინ ქუჩებზე დადგმულ სემაფორებს ამხ. **სიმონ ხმალაძეს** განკარგულებით გაუკეთეს ბრონის ვალები. ყველა სემაფორის გადატრიალებაზე მილიციონერი სტკბება ლამაზი ჰანგებით. დადგმის შემდეგ აღარ ყოფილა არც ერთი შემთხვევა, რომ მილიციონერებს სიმაფორზე დასძინებოდეს.

— ამხ. მამულაიშვილის განკარგულებით სახელმწიფო ოპერაში ძილი შეიძლება, ხოლო ხვრინვა აკრძალულია. ამ განკარგულების შემდეგ გერმან გოგიტიძე ოპერაში აღარ დაიარება.

— საშა ახმეტელს თავის „ზემლიაკ“ კომბალისაგან მოსვლია ამგვარი მუქარის წერილი: „შე ჩემა ნალავ, რატომ წელს ჩემი თავი აღარ გამოგყავს თრიატში? ყველაყას გიტირეფ, თუ რომ ამ მოკლე ხანში „ამერიკელი ძია“ არ გიჩვენებია. რა ჩემ ფეხებათ მინდა შენი კარმენისტები... მაშა!“.

ზორ.კორი.

„შ ა რ ი“

მასწავლებელი:—მამაშენმა მოგცა რვა კაპიკი; მე მოგეცი ორი შაური; რამდენია სულ.

მოწაფე:—ვა, შარზე ხომ არა ხარ? როდის მომეცი ორი შაური.

ლევარსი როხროხაძე

— ლევარსი, ეს რა მოგსვლია?! ვინ დაგისერა ეს მოტვლეპილი თავი დანით?—გაკვირვებით შეეკითხენ ლევარსის, რომელსაც, მართლაც, მელოტი თავი დანით ჰქონდა დაჭრილ-დასერილი.

— რას სულელობთ! ვინ გაბედავდა ჩემი თავის დასერას? თვითონ მე ვქენი!—ამაყად მიუგო ლევარსიმ.

— კი მაგრამ, როგორ? შენ ხომ სპარსელი არა ხარ, რომ შახსეი-ვახსეი გეთამაშა და თავი ასე დაგეჭრა?

— ის მე ვიცი!

— გვითხარი, რაშია საქმე?

და ლევარსიმ უამბო:

სწორედ შუადღე იქნებოდა. ყანას ვთოხავდი. უცბად მომესმა რაღაც ხმაური და ყიჟინა. მოვიხედე და დავინახე: ვიღაც მორბოდა; სირბილისაგან ენა ამოვარდნოდა ცოფიან ძაღლივით.

— რა დაგემართა? რა ამბავია?—შევეკითხე იმ გაჭირვებულს ვერ ვიცანი. მან კი მიცნა, (მე ხომ ქვეყანა მიცნობს).

— ლევარსი, თავს უშველე; შენს დასაჭერათ ამდგარა მთელი სოფელი და აქეთკენ მორბის. თავს უშველე ეხლავე!—მომაძახა და ჩემთან მოვარდა...

— რა უნდათ ჩემთან?—მშვიდათ შევეკითხე.

— რა უნდა და,—ლევარსის მოტვლეპილი თავი აქვს კვახივითო; მისი თავის ტყავი დოვლისათვისა გამოგვადგებაო... უნდათ დაგიჭირონ, თავზე ტყავი გადაგაძვრონ, გაგხადონ, აგატყავონ და დოვლათ გააკეთონ... გაიქეცი, თავს უშველე ლევარსი, —თორემ ხომ ხედავ, აი ეგერ გამოჩნდენ?—სხაპასხუპით მომახალა და გამითითა გზისკენ, საიდანაც, მართლა, მთელი სოფელი მორბოდა კეტებით და ცოლ-ნაჯახებით შეიარაღებული.

ცოტა არ იყოს, ქე შევფიქრდი, თუმცალა რას გახდებოდენ ჩემთან, მაგრამ მაინც გაქცევა ვამჯობინე.

— აბა, შენი ჩოხა მე მომეცი, და შენ ჩემი პალტო ჩაიცვი და ქუდი დაიხურე, თორემ გიცნობენ და საქმე ცუდათ წავა!—მირჩია მან.

მე დავუჯერე: მისი ტანსაცმელი მე გადავიცვი საჩქაროთ, მან კი—ჩემი, მან დაიწყო ყანის თოხნა. მე გავიქეცი.

— ამ ...აცმა თუ გამოირბინა ეხლა?—შეეკითხენ მას.

— კი გამოირბინა... რა იყო? რა მოხდა? ვინ არის ის კაცი?—შეეკითხა სოფლელებს ის.

—ვინ არის და ქურდი, რომელმაც გაგვინადგურა ოჯახი ის უნდა დავიჭიროთ! — ჰყვიროდენ სოფლელები და უკან მომდევდენ.

— ტყვილობენ ი[illegible]!—გავიფიქრე და სირბილს მოუმატე. ისე ზორბად ვირბოდი, რომ „როცა ოზურგეთს გავშორდი თავის შემაგრება [illegible] რათა სადაურ ნატახებს იქით ზღვაში არ გადავვარდნილიყავი. ხომ იცით ნატანებს-ოზურგეთს შუა ოც ვერსამდეა?!..

მივიხედე და, წინადანაც ქე არ მორბიან ჩემს დასაჭერათ!

— [illegible] ახლა? [illegible] ნი კაცი, თორემ ჩემს ალაგას სხვა მთლად დაიბნეოდა.

— ხეზე ავხტები, ზედ მწვერვალზე წამოვჯდები, და იქ ხომ ვერაფერს დამაკლიბენ!?—ამის გაფიქრება და ტრიასავით ხეზე შეხტომა ერთი ვქენი.

— ჰაიტ, თქვე ყურუმსაღებო, აწი რაღას დამაკლიბთ!—ჩამოვსძახე ქვემოთ სოფლელიბს, რომლიბიც მშიერ ტურიბსავით მი[illegible]ქირდენ ზემოთ.

დაიწყეს ლაპარაკი, კამათი. მე ამოვიღე და არხეინად გავაბოლე ჩემი ჩიბუხი.

უცებ ცულის ხმა მომესმა.

ჩამოვხედე და, რას დაინახავ,—ქე სჭრიან ეს ოხრები ხეს, რომელზედაც მე ვარ. ეხლა კი წახდა საქმე: ჩემი თავის ტყავიდან დოვლს გააკეთებენ, დაუკრავენ და ზედ მაცეკვებენ... ეს უკვე გ. დაწყვეტილია... აუცილიბლად ეს მომელის... გადავუხტე აქიდან ზღვაში,—მარა „პარახოდს“ ვერ ვხედავ, რომ [illegible] ჩავუხტე; არა და, საშვილო [illegible] არის!..

ამ ფიქრებში ვარ, რომ უცბად მომაგონდა—წელზე მახვილი დანა მკიდია. ვიშიშველე იგი. ქუდი ძირს გად[illegible].

— ეს თქვენი [illegible] იყოს!—ჩამოვსძახე სოფლელებს და ამ ჩემს მელოტ, მოტვლიპილ თავზე დანა ჩამოვისვი და ჩამოვისვი. სულ დავსერე; სისხლი ღვარივით ჩამომდიოდა.

— დავიღუპეთ; მთავრობა პასუხს გვაგებიეს, რომ კაცი თავს იკლავს!—დაიწყეს ყვირილი და ცული ხელიდან გააგდეს. მაგრამ გვიანი იყო—ხე [illegible] გადაიზნიქა წასაქცევათ.

— არ გვინდა შენი არაფერი, ოღონდ თავს ნუ მოიკლავ!—დამიწყეს ხვეწნა.

მარა, თქვენც არ მომიკვდეთ, მართლა შახსეი-ვახსეისავით დავისერე, დავიჩეხე თავი. არ შევიბრალე იმათი მუდარა და გამარჯვებული ხმით ჩამოვსძახე:

— არც მე მინდა თავი თავათ, არც თქვენ გარგებს დოვლის ტყავათ! — და ამ დროს ხეც წაიქცა.

მოვარდენ ჩემთან.

მიცნეს. გაუკვირდათ.

ყველაფერი მიამბეს.

მეც ვუამბე ყველაფერი.

თურმე იგი ოხერი ვიღაცა ქურდი ყოფილიყო და დასაჭერად მოსდევდენ; თურმე მომატყუილა; მას მოსდიოდენ დასაჭერათ და მე გამაქცია.

მომივიდა გული. გავიქეცი ისევ ყანაში. რომ ის ოხერი ქურდი მიმეზეგვა, მაგრამ არ შემჭამა ჭირმა,— გაქცეულიყო, იქ აღარ დამხვდა; ჩემი ახალი ჩოხა და ჩაბალახიც თან წაეღო...

კიდევ კარგი რომ თოხი დამიტოვა...

აი, ასე იყო საქმე და არა ისე, თქვენ რომ გგონიათ—თითქოს სხვამ მიქნა ეს. ლევარსის ვერავინ ვერაფერს გაუბედავს.

ზმოკი.

რადიოს ბრალია

„ზოგიერთ დაწესებულებებში დადგეს რადიო-აპარატი, რაც ხელს უშლის მუშაობას, რადგან მთელი შტატი რადიოს უსმენს“.

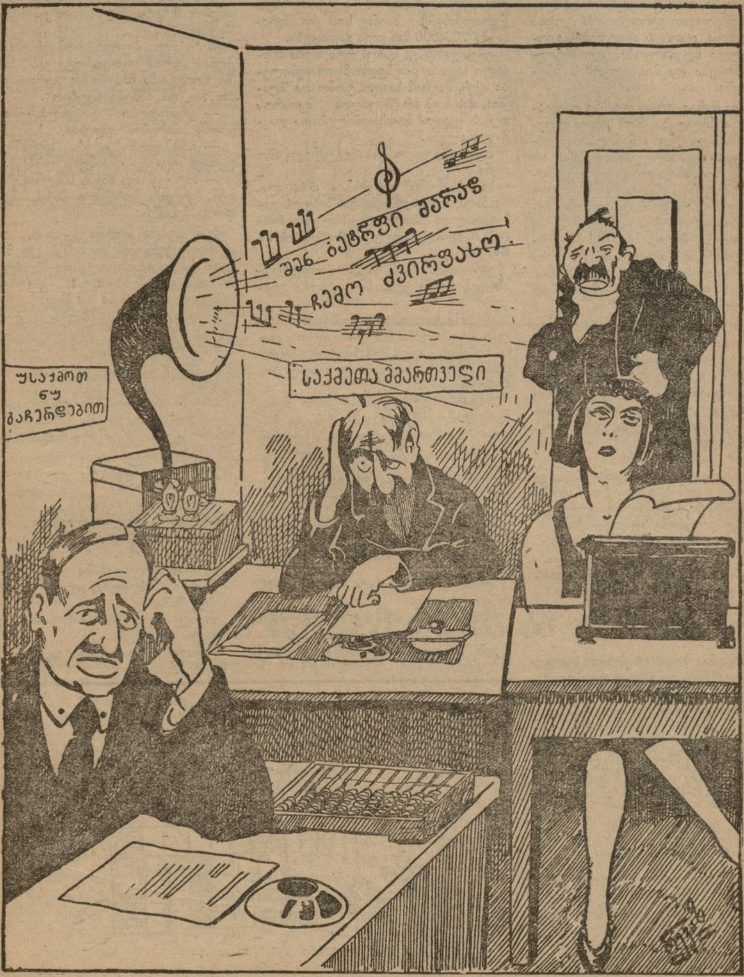

რადიო სოფლად

არც თუ ისე დიდი ცენტრია ამაღლების თემი, რომ ყოველმა მოქალაქემ, მიუხედავათ გეოგრაფიის ცოდხა არცოდნისა, იცოდეს ამაღლების გეოგრაფიული მდებარეობა, კლიმატიური პირობები და მოსახლეობის ზნე-ჩვეულება.

მეორე მხრივ, არცა თუ ისე დაჯაბნებულია ამაღლება, რომ საზოგადოების განსაზღვრულმა ნაწილმა (თუხდაც თვით ამაღლებისელებმა) არ იცოდეს რომ ამაღლების თემი გურიის ერთ პატარა ნაწილს წარმოადგენს და შეძლების და გვარად იღწვის მშენებლობის ფრონტზე.

მართალია, მეტად ძნელია მშენებლობის დარგში წინსვლა, როცა თემს ერთი რადიო-სადგურიც არ გააჩნია მაგრამ ამაღლების თემი მაინც იღწვოდა და მოღვაწეობდა.

ვინ იცის, რით გათავდებოდა ეს ამბავი, ან საით წავიდოდა ამაღლების ცხოვრების სვლიგეზი, ან როგორი იქნებოდა ამ თემის კულტურულ მშენებლობის ტემპი, რომ... რაღაც იღბლად (თუ უიღბლოდ) მისი წარმატების გზაზე არ აღმართულიყო... რადიო სადგურის ანძა.

რადიო სადგურის ანძა, რომელსაც ახალი სხივი უნდა შეეტანა ამაღლებაში, იმავე თემის ეკალივით ჩაერჭო. ადგილობრივი მცხოვრებთა გულს და ხერვიული სისტემა აუფორიაქა.

— რა იყო? რა მოხდა?—კითხულობს განცვიფრებული მკითხველი.

იმდენი არაფერი: თბილისში დაარსდა ამაღლებისელთა სათვისტომო.

— მერე რა უყოთ?

— რა უნდა უყო, კარგი საქმეა, მაგრამ...

დიაღ, იმას მოგახსენებდით; სათვისტომო დაარსდა და ვინაიდან თბილისში მრავალია ამაღლების „ემიგრანტები", ამიტომ სათვისტომოც საკმაოდ მრავალრიცხოვანი აღმოჩნდა.

დაიწყეს ფულების შეგროვება ამაღლების სასარგებლოთ. აგროვეს და აგროვეს. საქმე იქამდე მივიდა, რომ დაგროვილმა თანხამ 700 მანეთს გადააცილა.

გადააცილა, მაგრამ სად გინდა წაიღო ამდენი ფული.

მართალია, ამაღლებაში გზები არ ვარგა და ადგილობრივი მოსახლეობა ჭამთარ - ზაფხულიანა ტალახის ვანებს იღებს, მაგრამ აქ საძრახისი არაფერია. ახტალაში აღარ არის საჭირო წასვლა.

ისიც მართალია, რომ ამაღლების სკოლა მოუწყოებლია, მოწაფეებს სკამები არა აქვთ, ფანჯრებიც თითქმის ჩასადგმელია და სკოლას ერთი გახრეკილი ფიზიკური კაბინეტიც არ მოეპოვება, მაგრამ რა უყოთ, ასეთ წვრილმანებზე მაინც ხომ არ შეიძლება 700-800 მანეთის გადადება.

ეჭვს გარეშეა ისიც, რომ თემს მრავალი სხვა აუარებელი მოთხოვნილება აქვს, მაგრამ სათვისტომო რა შუაშია, მას ხომ არ შეუძლია იკისროს თემის ყველა მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილება.

მაშ რაში უნდა დახარჯულიყო ამოდენა ფული.

სათვისტომომ იფიქრა, იმსჯელა, იკამათა, იდავიდარაბა და ბოლოს გამოსავალიც პოვა. ეს გახლდათ მიძღვნილ რადიო - სადგურის მოწყობის აზრი.

ვინ გიჟია, რომ ასეთ დიდებულ აზრს წინაღუდგება. — ცხადია არავინ.

ამიტომ სათვისტომომ შეიძინა რადიო - სადგურის მთელი მოწყობილობა, იქირავა და „შეკაზმა" ტეხნიკოსები, რადიო - სპეცები და ამაღლების გზას გაუყენა.

რადიო-სპეცები ამაღლებაში ჩავიდენ, მოილხინეს, ისიამოვნეს და რადიო - სადგურის მოწყობას შეუდგეხ.

ალბად სპეცებს მაღლა ასვლა შეეზარათ და რადიოს ანძა, მაღალი ადგილის ნაცვლად მიწაში ჩაარჩვეს, იქვე აპარატი მოაჭახრაკეს ხმამაღლა მოლაპარაკე (ქართულად გრომკოგოვორიტელი) მოაწყვეს, სახელდახელოდ ერთი მანტიორი მოამზადეს და გზას გაუდგენ.

რადიო - სადგურის მოწყობა 750 მანეთი დაჯდა.

ამაღლების თემში მეხივით გავარდა ხმა რადიო - სადგურის დადგმის შესახებ. შიკრიკები აფრინეს და ხალხიც მოგროვდა სადგურის საზეიმო გახსნაზე.

გლეხები ჯერ შორიდან ათვალიერებდნენ ამ უცნაურ „მხეცს", მერე ახლოს მოვიდენ და დაათვალიერეს. შეეჩვიენ.

საქმე იქამდე მივიდა, რომ ერთმა პიჭუნამ „გრომკოგოვორიტელის" ხახაში მოინდომა ჩაძვრომა: „ერთი ვნახო შიგ რა ამბები ხდებაო".

— გრამაფონი ყოფილა,—სთქვა ერთმა „ნარებმა" გლეხმა.

— გრამაფონი კი არა, არღანივით უკრავს თურმე—უპასუხა მეორემ.

— თუ უკრავს მაგას სახლში წავიღებ, ციცაის ქორწილი მაქვს.—გაუხარდა მესამეს.

მონტიორმა აუხსნა ყველას, რომ ეს არის ტეხნიკის უკანასკნელი მიღწევა და მისი საშუალებით შეიძლება მოსკოვიდან ლაპარაკის გაგონება, კონცერტის მოსმენა და სხვა.

— თუ მასეა, გადაბრუნე ერთი. დუუკარი—სთხოვეს მას.

მონტიორმა აუხსნა, რომ ლაპარაკიც და კონცერტებიც სალამოობით იქნება.

ხალხმა დაიცალა. მოსაღამოვდა.

— აბა სმენა, გაისმა მანტიორის ხმა,—იწყება. მანტიორი რადიოს მოუბრუნდა.

რადიო „ამუშავდა".

ხალხი გაირინდა.

არაფერი ისმის.

მანტიორი ისევ მიუბრუნდა აპარატს და რაღაც გაასწორა.

მოისმა შიშინი.

ყველამ სული განაბა

შიშინი გრძელდება, ყველა სდუმს.

ისევ შიშინია.

ვიღაც ახველებს, მანტიორი ისევ აპარატს ასწორებს.

რადიომ ახლა ხრიალი დაიწყო.

ახალციხე

ერთი ბაღლინჯო (მეორეს): ამ სიცივეში ჩვენ კინოზე უკეთეს ადგილს ვერსად ვერ ვიშოვით; შევიდეთ შიგ.

ვილაცამ კვლავ ჩაახველა. გაისმა ცხვირის დაცემინების ხმა. რადიო კვლავ ხრიალებს.

მონტიორმა ისევ გაასწორა აპარატი, რომელმაც „პესნი“ შესცვალა და ხრიწინზე გადავიდა.

ვილაცამ დაამთქნარა. ხველება გახშირდა.

მანტიორმა კვლავ გააჩხაკუნა აპარატი. რადიო სადგური აჩიფჩიფდა, არახრახდა და ბოლოს ქშენაზე გადავიდა. ბოლოს ისიც შეწყდა.

— დიდებულია! — მხიარულად წამოიძახა ვილაცამ და დაუძატა: — კაი ხანია ასეთი პესნები აღარ გამიგონია.

მოისმა სიცილი, ოხუნჯობა, უმადური ხმებიც.

— დალოცვილებო, თუ გვიგზავნიდნენ, ქე მაინც ხეირიანი გმოეგზავნათ.

— ტეხნიკის უკანასკნელი სიტყვაა...

— ტეხნიკის თუ ტეხნიკოსების?

— თუ ჩვენი სათვისტომოს?

ასეთი საუბრით დაბრუნდენ სახლში.

მონტიორი მას შემდეგაც ბევრჯერ ეცადა რადიოს ამეტყველებას, მან მოიშველია ადგილობრივი კულტურული ძალები. თემალმასკომი და მასწავლებლობა და სხვები, მაგრამ ამაოდ. რადიო ისევ ხიხინებს, შიშინებს და ხრიალებს.

—ნერვები აგვიშალა მაგ შეჩვენებულმა.ჩივიან მასწავლებლები.

— მოგვჯაყა მაგ წყეულმა — უკმაყოფილოდ გაიძახის თემალმასკომის თავმჯდომარე.

ტეხნიკის უკანასკნელი „სიტყვა კი თითქოს აქ არაფერია, სდგას თავისთვის და ძველებურად არხეინად ხრიწინებს.

მილიციელი (გლეხს):—ამხანაგო, ათი შაური მოიტა პაპიროსის ნამწვავი რომ ტროტუარზე დააგდე და მანეთიც—საფურთხებელში რომ არ ჩააფურთხე!

გლეხი:—მადლობა ღმერთს, რომ სხვა კიდევ არაფერი მომივიდა, თორემ ხომ გავიყიდებოდი ამ თქვენს ქალაქში!

იხრიწინოს რამდენიც უნდა. აქ სათვისტომო არაფერ შუაშია. მან (სათვისტომომ) თავისი ვალი მოხადა და მოაწყო ეს რადიო - სადგური. რაც შეეხება „პესნების“ მორჩევას, ეს თვით სადგურის პირადი საქმეა.

ალლარ-ხალლარსან

„მგზავრობა“

ამას წინეთ (მგონი შაბათი დღე იყო) პაწია საქმე მქონდა ქუთაისს.

ავდექი, ვახსენე ღმერთი, გადავიწერე პირჯვარი (გასამხელათ არ ვამბობ და თქვენ შეგეწიოს მისი მადლი) და გაუდექი გზას. კარგა ხნის სიარულის შემდეგ, მივადექი „პათორმა“ ორპირს (ტყიბულის შტოზეა).

ჩემი ცოდვით სავსე პათორმა დოუხურავი ყოფილა. კოკის-პირული წვიმაა. ვიკითხე „პოვეზი“. მითხრეს:—პოვეზს კიდევ დააგვიანდება ერთი საათი და 75 წუთიო.

დავჯექი და ვუცდი, თანაც მასხამს და მასხამს წუმაზე კაკალ კისერში. ბევრი თუ ცოტა ვუცადე, აღარ მახსოვს,—მოვიდა პოეზიც; გაჩერდა თუ არა, აგერ ვილაცამ ძველი „გოროდავოივით“ ჩაბერა „შუშტუკში“. მე ვთქვი —რა წავახდინე ამის ფასი, ეს ოჯახ დამწვარი მილიციონს რომ უძახის-თქვა,—და დავაპირე გაქცევა. ამ დროს კურო მოზვერივით დეიბღავლა შავმა „პოვეზმა“ და გოუდგა გზას. მივაყვირე:—აფხანიკო, თუ კაცი ხარ ცოტა მომიცადე, მეც მოვდივართქვა. არ შეგჭამოს ჭირმა იმან ჩემი არ გაიგონა. არც ასთე ვარგა-თქვა,—ვიფიქრე ჩემთვინ და გამევეფსკვენი კუდში. უცფათ რაცხას დევეტაკე და გავხდი ძნეყვა მიწაზე; „აქ მოდი და აგაყენებთო.—მიძახიენ „პოვეზდიდან“. გამეხარდა; მოვიკრიფე უკანასკნელი ძალლონე და ამოვყავი პოვეზში თავი.

გევიხედე და შამევიდა პოვეზში ვილაცა ქალი, რომელსაც გამეეკვეხებია ღლიაში უშველებელი შავი პორტმანი; ისე შეელესა ლოყები პუდრით, რომ ჩვენი სახტარის კედლები გეგონებოდათ. მე ვერ შემამჩნია და იქვე ვილაც მისავით დიდ პორტმანიან კაცებს მიესალმა; იმგენმაც თავი დაუკრეს და ხელზე ემთხვიენ. მე მეგონა—ეს ვინცხაა ახალი მოდის ღვდელი იქნება-თქვა და დავაპირე ხელზე კოცნა, წამოვლოღდი ზეზე, მომიქნია პოვეზმა და ზე მიმარტყმევია ეს გამოლაყებული თავი კედელზე. ხალხმა სიცილი დაიწყეს და მე გულმოსული დავჯექი ჩემ ადგილზე.

გევიხედე და, იძახიან:—ბილეთები მოამზადეთო.

— თქვენი ბილეთი!—მეკითხება „ლევიზიონი“.

— ჯერ ბილეთი არ მიყიდია!

— მაშ გადაიხადეთ „სტრაფი“!

— შენ, აფხანიკო, შეპრეტილი უნდა იყო! „სტრაფს“ რეიზა გადავიხდი, როცა ჩემთვის ჯერ ბილეთის ყიდვა არავის უთქვამს.

— შენ ხომ არ გეძინა, როცა მებილეთე ქალმა გაიარა ამ ვაგონში?

ეროვნული ბიბლიოთეკა

— მე, აფხანიკო, მებილეთე ქალი არ მინახავს და არც არავის უთქვამს ბილეთის ყიდვა. წეხანა ქე შამევიდა ვინცხა ფსხვილი ქალი, მარა ის მებილეთე კი არა, ახალმოდის ღვდელი უნდა ყოფილიყო, რადგანაც ყველა ხელებზე კოცნიდა.

ბევრი ვიდევეთ, მარა არაფერი გამეწყო და იმ ოჯახდაქცეულმა გადამაშველეჭია კაკალი ხუთ მანათიანი.

„ხურდა არ მაქვს და მეორეთ რო დაგსტრაფავ, მაშინ გამოგიქვითავო,—მითხრა და გაუდგა გზას. (ოუშენდა კერია, მეორეჯელ მე იმან პოვეზში მნახოს). მივედი ქუთაისს. შევიარე ახალ ბაზარში და ნავხე რაცხას ატრიალებდენ. მივედი მეც და დავატრუალე ის რაცხა ჯანდაბა იყო; მეოცეჯერ რომ შამოვატრუალე, მერგო ერთი ორ შაურიანი საპონი. ვსტაცე ხელი და მოვდივარ.

— აფხანიკო, ჯერ ფული მოგვეცი და მერმეთ წადიო!—მომაძახა ვინცხამ.

— ძამია შენ ხომ არ შეშლილხარ! აკი მოგეცი ამ საპნის ფასი ორი შაური.

— საპონი კი არა, შენგან ორი მანეთი მერგება,—შენ ოცჯერ დაატრიალე და თითო დატრიალება ორი შაური ღირს.

მეც ამევილე და მივეცი ორი მანეთი, მეტი რა გზა მქონდა? დანარჩენი გამოვფსკვენი მაგრათ პლატუკში და ჩევიდევი გულჯიბაში.

მივიდი „კომპერატიაში". ჩემმა ალათიმ პერანგის ამხანაგი დამაბარა და მოვაჭრევიე ერთი კილოგრამა; დამიწერა რაცხა ქაღალდზე და მითხრა იქ მიდი და სამი აბაზი გადაიხადეო. მივედი კასასთან და ნავხე,—გულჯიბაში პლატუკი აღარ არის; (ვინცხა „პატიოსან" ჯიბგირს წაეღო). იმ უსვინდისოს ბილეთის ფულიც აღარ დეეტოვებია ჩემთვის. (შევარცხვინე მისი პატიოსნობა) მევედი სტანციაში და ჩემი ნაცნობი ივანე შემხვდა; ვისესხე სამი აბაზი ბილეთისთვინ და ჩავდექი „ვეჩერედში". მოდის ხალხი და მეუბნება:—უკაცრავათ და დგება ჩემზე წინ. ჩამოვრჩი თლათ უკან.

ნაუ!—გაისმა ზარას ხმა, შეიქნა აურ-ზაური. ბილეთებს ჯერ კიდევ არ არიგებს ი მოლარეა თუ რაცხა მისი ოჯახის დაფსევა. კიდევ ცოტა ხანი და კასაც გაიღო, მაგრამ ის საცოდავი მებილეთე ერთი ბილეთის გაყიდვას ერთ საათს უნდებოდა. ბილეთი ღირს ჩვენამდი 53 კაპიკი, არ შეგჭამოს ჭირმა, ხურდას მოცემაზე ის თავს არ იწუხებდა. როგორც იქნა, გაიყიდა სულ ხუთი ბილეთი, მათ ხურდა აღარ უძებნიათ.

ნაუ-ნაუ!—მოგვესმა მეორე ზარას ხმა. კასა დაიკეტა, დავრჩით უბილეთოთ. შეიქნა ორომტრიალი, დედის გინება, გარტყმევ-გამორტყმევა და ვაი დედას ძახილი. მე ბილეთის აღება აღარ მიძებნია; წაველი და ჩავჯექი პოვეზში.

— ბილეთი!—მეკითხება ლევიზორი!

— არა მაქვს! მსკანჩეს ხელი, დამიჭირეს და რადგან ფული არ ამომაჩნდა, დოუწყეს წერა აქტს.

— სახელი შენი?—მეკითხება ლევიზორი.

— პეტრე. (თუმცა პავლე მქვიან).

— გვარი?

— ლატაკაძე!—(აქაც ტყუილი დავარტყი).

— მამის სახელი? (ვაი შენ მიეწიე და გაასტარი კიდო იმას-თქვა მივაწყევლე გულში).

— სეხნია!—(ცხონებულს მარკოზა ერქვა).

შემდეგ გამომიშვეს და შემპირდნენ, რომ გადასახადი სახლში მოგივაო. ოუშენდა კერია, იმგენმა ჩემი კვალი მეიძიონ; წევიდენ და ეძიონ ოკრიბაში პეტრე სეხნიას ძე ლატაკაძე; მანამდი ვერ ოუდგეს გვერდებს, რამდი იმგენმა ის ფული ვერ მიიღონ და მეც ქუთაისს წასული ვერ მნახონ.

„დონ-გან".

ჭიორა

ჭიორაში მასწავლებლობს
ვინმე სეფე მეტრეველი;
მოწაფეების ცემაში
გმირი არის უძლეველი.

—

სასჯელად შემოუღია
იმას მოქნეული ხელი,
ამ ვაჟბატონს ჰგონია, რ[...]
ხანა იყოს სიევ ძველი.

—

თუ მოწაფეს გაკვეთილზე
სიტყვიერად შეცდა რამე,—
მაშინათვე მისი ხელი
ათქმევინებს: „დედა, ვამე".

—

და წერაში თუ კი შეცდა,
ვერ დასწერა კარგი ასო,—
მაშინ ჩვენი „ტარიელი"
გადაახევს რვეულს თავსო.

—

ერთხელ უცხო მოწაფესა
(რეხვიაშვილს გრიშას),
სამასწავლებლო ოთახში
ყბაში ხელი სთხლიშა.

—

ტარტაროზო, ასე არის
დაჩვეული სეფეო;
ვაჟბატონმა ვერ გაიგო,
რომ აღარ გვყავს მეფეო.

წითელი ფუტკარი

გამოცანა

(ასკანისათვის).

მართალია: სულმა მძლია,
„შემაჭამა ფულმა თავი",—
მაგრამ ეს კი ყველამ იცით,
არ ვყოფილვარ კაცი ავი.
ეხლა ბათუმს მივაშურე,
(ჩემთვის არის ყველგან ბინა).

ფუ იმ ვაჟ-კაცს, თუ კი ვინმემ
ჩემს ბიჭობას შეაგინა.
წყალ-სადენის ფული ბლომად,
მართალია, მე მხვდა წილად,
საქმეც კარგად მოვაგვარე,
შემერგება მგონი ტკბილად.

პომპოლიკა.

წერილი ტარტაროზს

საჯევახო (გამოჩინებულის თემი)

გამოჩინებულს თემსა ეწვიე,—
აქ თავმჯდომარეს ნახავ „ქებულსა“.
მისი „შრომა და საქმიანობა“,
მართალი გითხრა, მოგიკლავს გულსა!

სახელათ ჰქვია მელქისედექი,
დოლიძე არის მისი გვარია..
ნეტავ იცოდეთ ჩემო ძმობილო
ამ კაცმა საქმე როგორ არია!

სიმინდი გვაკლდა, შველა გვინდოდა,
თავმჯდომარესაც ვსთხოვდით შველასა.
ის „ძმა-ბიჭურად“ სამიკიტნოში
გაიძახოდა: „დელა-დელასა“!..

გლეხკომმა გვითხრა:—სიმინდს მოგიტანთ:
მაშინ გლეხთათვის აღმოჩნდა შველა,—
მაგრამ მდიდრებმა პასუხი გასცეს
— ჩვენ აღარ გვინდა, მაძღრად ვართ ყველა!

და ამის შემდეგ ჩვენ ღარიბ გლეხებს
შ.-ნ-შ-ლით სული გვეხუთებოდა!..
თემალმასკომი ყურს არ იბერტყდა
და თავმჯდომარეს ეძინებოდა!..

გაქირვების დროს კოოპერატივმაც
არ შეგვიწყნარა, არ მოგვცა შველა!..
სოფლის და თემის მესვეურები
გაიძახოდენ: „ოდელა-დელა“!..

—:—

ვადილ-ოდილა, დელა, დელაო,
საკრედიტო ბანკს ვსთხოვეთ შველაო!..
მაგრამ საწყალი რას გვიშველიდა,—
დეფიციტს ფეხ-ქვეშ გაეთელაო!..

—:—

სამკითხველოსაც მივესალამოთ
და მასაც ვკითხოთ საქმე რაშია!?!.
და რას შეხედავ, ჩემო ძმობილო,—
ორი გაზეთი გდია შკაფშია!..

—:—

ჩვენს აფთიაქშიც კი შევცვანცვალდეთ
და მოვიკითხოთ რეცით წამალი;
აქაც რას ვხედავთ? გეგიძე არა;
სამიკიტნოში ის არის მთვრალი!..
მეორე დღესვე მივიდეთ კიდევ,
ველარ ვიპოვეთ აფთიაქარი,—
ტურას ნადირობს, ტყეში წასულა,
და დილით ადრე მიჰკეტა კარი!..
აფთიაქისა გამგე გიორგი
ფოსტისა გამგე მკვირცხლი ბიჭია,
და თავმჯდომარე... სამივე ერთად,
ნადირობაშიც მას აქვს ნიჭია!..
ძმაო ტარტაროზ, სიმართლეს გეტყვით,—
ჩვენს თემ-ალმასკომს ნამდვილად სძინავს.
მდივან ესტატე ტახივით დადის,
მელქისედექი ვაცივით ფშვტვინავს!..
უმოქმედობით გზები გაფუჭდა,
შეკეთებაზე არავინ ზრუნავს!..
განა ვინ არის გამკეთებელი!?
თემალმასკომი უკუღმა ბრუნავს!..

სამ-კორი

ჯოჯოხეთის კუთხე

სალარო—ცირკი

ამერიკაში ფეხსაცმელების მწმენდავს სავარძელთან უდგას რადიო-აპარატი, რომლის საშუალებით მუშტარი ისმენს კონცერტს, ან სხვა რამეს.

ჩვენში კი ჯერ დიდ რკ. გზ. სადგურებშიაც ვერ მოუწყვიათ ასეთი რამ. მგზავრებს უხდებათ დიდი ხნით ლოდინი, მინამ მატარებელი მოვიდოდეს. დარბაზი უბრალოთ მორთულია—არავითარი გასართობი შიგ არ არის. ზაფხულობით კიდევ არა უშავს—ბუზებს მაინც გამოეთამაშება ლოდინით დამჟავებული მგზავრი,—მაგრამ შემოდგომა-ზამთრობით მდგომარეობა იცვლება—ბუზები იხოცებიან და მგზავრებსაც ესპობათ გართობის საშუალება.

ამ გარემოებას დიდი ყურადღება მიაქციეს სადგ. საჯავახოში, სადაც მოლარემ და მისმა ამხანაგმა სალაროში გახსნეს ცირკი. აი რას გვწერს ამის შესახებ **პარმენ:**

მოლარე და მისი ამხანაგი ჭიდაობდენ სალაროში. ჭიდაობა უშედეგოთ დამთავრდა, (იშკილს ადგილი არ ჰქონებია), თუ არ მივიღებთ მხედველობაში რამდენიმე ბილეთის გადმოცვენას. ჭიდაობა მეორე დღისათვის გადაიდვა. პირობის თანახმად ექვსი ბოთლი ღვინო უნდა იყიდოს დაზარალებულმა მხარემ.

მაყურებლები გაიძახოდენ:

— სად არის ეხლა ნეტავი ტარტაროზი?!—(არ ვიცი—რატომ ნატრობენ ასე ძლიერ ტარტაროზს!) მთელი დარბაზი მათ უცქეროდა და იცინოდა. მატარებლის მოსვლაც არავის გაუგია...

აი ეს არის გამოგონება და მიღწევა ოქტომბრის ათი წლის თავზე.

კარგს იზამენ სხვა სადგურები, თუ ამ მაგალითს მიჰბაძავენ.

ეს ექვსი ბოთლი არის ის ბოთლები, რომლებიც უფრო მოუთმენლათ ელოდებიან სამიკიტნოში დაცლას, ვიდრე მგზავრები სადგ. საჯავახოში მატარებლის მოსვლას.

„წმინდა—ღორი“

ძველ დროში ხალხი თაყვანს სცემდენ და მსხვერპლს სწირავდენ სხვადასხვა ცხოველებს, გარდა ღორისა...

და დღეს, ეს ყოველთვის და ყველას მიერ აბუჩად აგდებული ცხოველი, დაფასებულია ღირსეულად.

როდესაც ჩვენ ვლაპარაკობთ ღორის შესახებ, ჩვენი მუდმივი და დაკვირვებული მკითხველები მაშინვე გაიფიქრებენ (და მიხვდებიან):

— რაკი ღორზეა ლაპარაკი, ალბად ეს ამბავი ნატანებში მოხდებოდა!

სწორედ რომ ნატანებში მოხდა.

საახალწლოთ რომ დაეკლა,
ასუქებდა ღორს პატრონი;
უხაროდა, იკვეხნიდა—
ექნებოდა ბევრი ქონი
მაგრამ ღამით მეზობელმა
ღორი ჩუმათ მოიპარა;
წაიყვანა თავის სახლში,
დანა ყელში გაუყარა.
ღორი ჰყვირის, და ჰყვირილზე ,
თავს დაადგა ქურდს პატრონი,—
და რაც რომ იქ მოხდებოდა,
კი მიხვდებით ყველა მგონი.

ერთი სიტყვით, საქმე სახალხო სასამართლოდან საოლქო სასამართლოში წავიდა, რამაც კიდევ უფრო დააზარალა მომჩივან-მოპასუხე, რაზედაც **ბუჯგუტლა** გვწერს:

„ვექილი სცვლის ვექილს,—იხარჯება ფული
საქმეს ჯერ არ უჩანს ბოლო-დასასრული;
გაიყიდა: ძროხა, გაიყიდა ხარი;
ეს ამბავი ალბად დაკლულ ღორს უხარის.

სურათზე ნაჩვენებია ღორისადმი მსხვერპლად შე-?ქრევა ძროხისა, ხარისა, ხეხილისა და ფულისა.

უსინდისო ღორი, როგორ უხარია და კმაყოფილია ასეთი ამბით!

ბიუროკრატი ცხენი

რა გასაკვირია, რომ ჩვენმა ბიუროკრატებმა ბიუროკრატობა არ მოიშალონ, როცა ჭიათურაში ცეცხლის მქრობელ რაზმს ჰყავს ბიუროკრატი ცხენი.

თუ ვინმეს ეჭვი ეპარება ამაში, ჩვენ ავალაპარაკებთ თვითონ ავტორს— „კორი-ანტელს“:

თუ სურვილი არა აქვს, ეს ცხენი ფეხსაც არ მოიცვლის. ზოგი უკან აწვება, ზოგი წინიდან ქაჩავს, მაგრამ თქვენც არ მომიკვდეთ. 22 ოქტომბერს ქალაქის გარე უბანში სახლს ცეცხლი გაუჩნდა; დაიძრა რაზმი, მაგრამ ცხენმა ფეხი არ მოიცვალა. ასე იქცევა ეს ცხენი ყოველ-

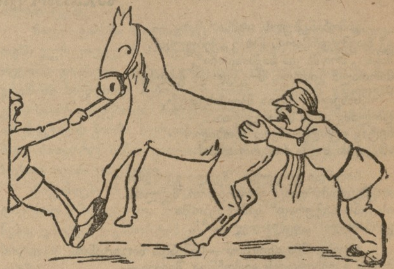

თვის, და ეს მაშინ, როცა ის მგელის კერძი, საუცხოვოთ მოვლილია და ძალიან მსუქნადაც არის.

ეხლა კი მივხვდი, თუ რატომ ბიუროკრატობენ ჩვენი ბიუროკრატები—არც ამათ აკლიათ მოვლა და უზრუნველყოფა, მაგრამ მაინც ბიუროკრატობენ... შეიძლება ეს მეტის-მეტი მოფერებით და პატივის-ცემით ხდება!

„ადგილკომი“ (შეცდომა არავის ეგონოს).

ლაპარაკია ჭიათურის ხე-ტყის სახერხ ქარხნის ადგილკომზე

მართალია, საქმის გაკეთება არ ეხერხება ამ ადგილკომს, თორემ ცეკვა ისეთი იცის, რომ მის მასწავლებელს —ქარხნის გამგეს **შაიმშელაშვილს** შეუძლია იამაყოს თავისი უნარით.

რამდენიმე ხნის განმავლობაში მან ჩინებულად შეასწავლა ადგილკომს თავისი დუდუკის ქვეშ ცეკვა.

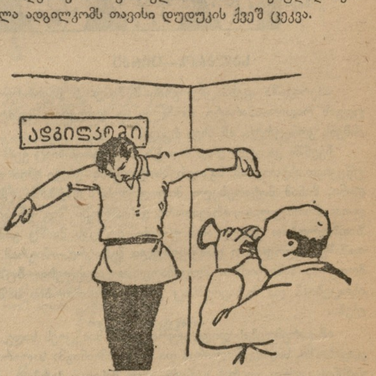

აქ სურათზე ნაჩვენებია ცეკვის გაკვეთილი. შაიმშელაშვილი უკრავს დუდუკს, რომლის ხმაზე ადგილკომის მდივანი ცეკვობს და ბუქნას გადადის.

ბეჯითობასაც იჩენს გამგე—ზედმეტ საათებსაც ამუშავებს ყველას, მაგრამ ადგილკომს ისე შეუყვარდა ცეკვა, რომ აღარაფერი აღარ ახსოვს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ცნობათა მიღება

ტარკოჩს (ახალდაბა. გორის მაზრა):—რევოლიუციის ათი წლის თავზე, თქვენ უნდა ამაყობდეთ ასეთი „ისტორიული ნაშთები“-თ, რომლებიც დღეს არქივში ინახებიან.

ერთია კარაბეგოვი
„ნაკნიაზარი“ ძველია;
გლეხების ცემა-ტყეპაში
გაჩვეული აქვს ხელია...
ხატყეოს გამგე ბრძანდება,
მოურავია ყელია.

—:—

სადგურისაკენ წავიდეთ
და ვნახოთ ყიფიანია.
არ არის; ჯერ არ მოსულა,
დრო არის თუმცა გვიანია..
ალბად ის სადმე ქეიფობს,—
ეჰს! რა დროს სამსახურია...
(რა ვუყოთ მერე, რომ უყვარს
ქალებში ხელთ ფათურია).

ჩვენ ასეთ ხალხისათვის დათმობილი გვაქვს უფსკერო გოდორი,—ამიტომ თქვენ არ უნდა გაგიკვირდეთ, რომ თქვენი წერილი იქ არის მოთავსებული.

კოკონას (ტყიბული):—ჩვენ გვგონია ტერენტიზე უფრო დამნაშავე აქ არის ადმინისტრაცია, რომელიც ყურადღებას არ აქცევს ამ გარემოებას:

მიმოავლისათვის აქა გვყავს
ჩვენ ერთი „ავტო-დრეზინა“...
ჩვენსა ტერენტის—კონდუქტორს
კვლავ სძინავს, როგორც ეძინა..
როცა სურს—გამოიღვიძებს,
ჩაჯდება თვისი ცოლითა...
სხვები ფეხებზე ჰკიდია,
თვითონ კი მიდის ქროლითა

ტრიუკი გააკეთა—უფსკერო გოდორში გადავარდა.

მედგარიძეს (ტყიბული):—ხომ გაგიგონიათ ქართული ანდაზა: „ასი ურტყი დავითასა, არ მოიშლის თავისასა“... სწორეთ ასევე ითქმის თქვენს წითელ სასადილოზე, რომლის შესახებ ჩვენ არაერთხელ გვქონდა მოთავსებული წერილები და კარიკატურა.

ხოლო რაც შეეხება ბუღალტერ ქორქოლაძეს, რომ... :

სადაც დათვრობა, დაწვება,—
არ უყვარს აურ-ზაური...
ფეხებზე არა ჰკიდია
ორი და ათი შაური,—

რას ერჩით ამ კაცს? მადლობის ღირსია თუ ყალმაყალის თავზე არ არის. (ნეტავი ყველა ლოთები მასეთები იყვნენ!).

კოოპერატივის შესახებ კი უკომენტარიოთ ვათავსებთ ცნობას, რომელიც გვბობს, რომ:

საწყალმა მუშა-ღარიბმა
ველარ იყიდა ფანელი,..
ეს იმიტომ, რომ—ფანელთან
უნდა იყიდო საპანი;
ორივეს ყიდვა ვერ შეძლო,
და დარჩა ხელდაბანანი.

თქვენ ცდებით, როცა ამის შესახებ კოოპერატივს უსაყვედურებთ. საქმე იმაშია, რომ თქვენი კოოპერატივი თქვენზე ზრუნავს, და თქვენ კი ამას ვერ ხედავთ... ნუ თუ თქვენ არ იცით, რომ ზამთარში ფანელზე უფრო საპანი გაგათბობს! ხოლო ორივე თუ გექნებათ, მაშინ ხომ მთლად უკეთესი—სიცივე ვერაფერს დაგაკლებს. აი, სწორედ ითვალისწინებს რა თქვენი კოოპერატივი ამ გარემოებას, იგი ცდილობს ისეთ მდგომარეობაში ჩაგაყენოს, რომ თქვენ ძალაუნებურად იყიდოთ საპანი და ფანელი, რითაც პატივი სცეთ საკუთარ თავს.

ასე, რომ ჩვენ ამის შესახებ მადლობის მეტს ვერაფერს ვეტყვით თქვენს კოოპერატივს.

რა კოოპერატივის ბრალია, რომ თქვენ ფული არა გაქვთ ორივეს—საპნის და ფანელის შესაძენათ?! აქ ფულს მნიშვნელობა არა აქვს. მიდგომა სწორია.

წკიპურტს (ხონი):—საკმარისია წკიპურტი, რომ თავის ალაგას ამოჰყონ თავი იმათმა, ვისაც ევალება მაგ დარაბისელ შენობის შეკეთება. კარგი იქნებოდა, რომ თვითონ ჩავარდნილიყო შიგ. დაუცადეთ, ასეც დაემართება. ეს წერილიც იქ გაეგზავნებოდათ.

უტუს:—თქვენი სურვილის წინააღმდეგი ჩვენ არა ვართ, ხოლო წერილი კარგად დამუშავებული უნდა იყოს, თუ გინდათ, რომ იგი ჟურნალში მოთავსდეს.

ლეიბციგელს (ზაქომი):—ეს არ არის იუმორისტული წერილი; ამიტომ ჩვენ მას ვერ დავბეჭდავთ. თუ თქვენ გინდათ ამ საქმეს ყურადღება მიაქციოთ, მიმართეთ შესაფერ ორგანოებს.

იშკილს:—შარადა არ დაიბეჭდება. ხოლო ამდენი მუშაობამ რომ უქმად არ ჩაგიაროთ, სანიმუშოთ ვბეჭდავთ შემდეგს:

ჩემს თავში ქარი გრიალებს
ტვინი დიონჯით თამაშობს
ხან ქარიშხალი, ხან ყინვა
არევ-დარევით ქანაობს...
სხეული გიჟის კუნთებით
იშლება ვითა ფარადა;
მიბრძანებს ტვინის კოლოფი
დავსწერო რამე შარადა.

თავისთავს საუცხოვოთ ახასიათებთ. ჩვენც გეთანხმებით თავისთავის შეფასებაში. ყველა ამის შემდეგ, არც გასაკვირია, რომ თქვენი შარადა უვარგისი გამოდგა.

ხიკოვიჩას:—ვინაიდან თქვენს წერილში „ჯარიმის“ გადასახდელად ორი კაპიკის სიცილიც აღარ აღმოჩნდა, ამიტომ მოთავსებულია შესაფერ ალაგას.

ნატანებელ შმაილას:—თქვენ გვთხოვთ, რომ გამოვაცხადოთ შემდეგი:

გთხოვთ ჩემი ნისიის, ნდობის დაკარგვა მეპურე ქინქლაძესთან ჩასთვალოთ გაუქმებულათ, ვინაიდან ძველი ვალი გადავიხადე და ახალ ნისიას კი აღარ მაძლევს.

ძალიან კარგადაც იქცევა. როგორც იქნა ელირსა ნისიის აღებას და კიდევ ხომ არ შეცდება? ახალი ნისია რომ მოგცეს, ალბად მას მოუწევს ასეთი განცხადების გამოქვეყნება:

გთხოვთ ჩასთვალოთ გაუქმებულათ ერთი წლის პურის ძველი ნისია, რომელიც ირიცხება ნატანებელ შმაილაზე, ვინაიდან, სულერთია, ფულს მისგან მაინც ვერ ავიღებ.

დიახ, ეს ასე იქნება.

ყოველ შემთხვევაში მეპურე კარგად ვერ მოქცეულა. თქვენ შეგიძლიათ პროტესტი გამოუცხადოთ და შიმშილობა დაიწყოთ, რომ მის ფურნეში პურის ყიდვას თავი დაანებოთ.

პ. სუნჩელს:—წერილში, რომელსაც თქვენ სატრფო ნინოს უძღვნით, ერთ ალაგას ასე სწერია:

უძვირფასეს თქვენს სახეს,
ვინ არ შეიყვარებს.
ოც ვირის ძალით ვაკოცე
მაგ თქვენს ლამაზ თვალებს...

საინტერესოა ვიცოდეთ—რამდენს უდრის ეს ძალა, რომ შევუფარდოთ თქვენს ძალას? ტარტაროზის გამოანგარიშებით ამ ძალის ერთი მეოცედი უდრის თქვენს ძალას.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მიხოს „სამაწვნე ქილა"

1. ყოველდღე დააქვს მიხოს
მაწონი გასასყიდათ.
(ეს ერთადერთი წყარო
მას აქვს ცხოვრების ხიდათ).

2. დაბრუნებისას ნახა
საფურთხებელი ყუთი
— ვა, ამ ქილაში ჩავა
მაწონი ერთი ფუთი

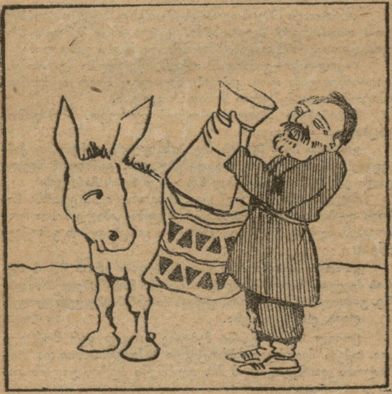

3. — ალბად ეს ქილა ვინმეს
დარჩა, ან დაეკარგა!..
აილო ქილა იგი
და ზურგზე ვირს აბარგა

4. და მიხომ ახალ ქილით
აზიდა ვირს მაწონი...
მუშტრები დაესია...
(ქილა აქვს მოსაწონი)...

პოლიგრაფტრესტის მე-5-ე სტამბა,კამოს ქ. № 68